ÚŘAD PRO OCHRANU HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE
601 56 Brno, Joštova 8

ROZHODNUTÍ

Č.j.: S 134/01-2648/01-VOII V Brně dne 21.12.2001

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže ve správním řízení zahájeném dne 29. 10. 2001 dle § 8 a § 9 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve spojení s § 18 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), na návrh účastníků řízení, jimiž jsou UNILEVER ČR, spol. s r. o., se sídlem Thámova 18, Praha 8, IČO 18627781 a MAREN, spol. s r. o., se sídlem Jičín, Konecchlumská 839, IČO 25269356, oba zastoupeni na základě plné moci JUDr. Pavlem Čížkovským, advokátem, advokátní kancelář Václavské nám. 18, 110 00 Praha 1, ve věci povolení individuální výjimky ze zákazu dohod narušujících hospodářskou soutěž dle § 8 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, pro dohodu o výhradní distribuci zboží ve vymezeném území, obsaženou ve „Smlouvě o distribuci“, kterou hodlají výše uvedené společnosti uzavřít, vydává toto

rozhodnutí:

Dle ustanovení § 9 odst. 2 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, se **povoluje individuální výjimka** ze zákazu dohod narušujících hospodářskou soutěž pro dohodu o výhradní distribuci zmrzlinových výrobků zn. Algida ve vymezeném území, obsaženou v čl. 2 bod 2.1. až 2.3. „Smlouvy o distribuci“, kterou hodlají uzavřít společnosti UNILEVER ČR, spol. s r. o., se sídlem Thámova 18, Praha 8, IČO 18627781 a MAREN, spol. s r. o., se sídlem Jičín, Konecchlumská 839, IČO 25269356 (výhradní distributor), která je zakázanou a neplatnou dohodou ve smyslu § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže. **Individuální výjimka se povoluje** pro uzavřenou dohodu na **dobu 5 let** od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „úřad“) obdržel dne 29. 10. 2001 návrh na zahájení správního řízení ve věci povolení individuální výjimky ze zákazu dohod podle § 3 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, (dále jen „zákon“), podaný dle § 8 a 9 zákona společnostmi UNILEVER ČR, spol. s r. o., se sídlem Thámova 18, Praha 8, IČO 18627781 (dále jen „UNILEVER“) a MAREN, spol. s r. o., se sídlem Jičín, Konecchlumská 839, IČO 25269356 (dále jen „MAREN“), zastoupenými na základě plné moci JUDr. Pavlem Čížkovským, advokátem, advokátní kancelář Václavské nám. 18, 110 00 Praha 1. Návrh na povolení individuální výjimky ze zákazu dohod byl podán pro dohodu o výhradní distribuci vybraného zboží společnosti UNILEVER ve vymezeném území, obsaženou ve Smlouvě o distribuci, kterou hodlají obě společnosti uzavřít.

V návrhu na zahájení řízení se uvádí, že UNILEVER bude distribuci vybraného zboží organizovat prostřednictvím celkem 6 oblastních distributorů, se kterými jednotlivě uzavírá dohody o výhradní distribuci.

V minulosti úřad schválil dle ust. § 3 odst. 4 písm. b) dnes již zrušeného zákona č. 63/1993 Sb., o ochraně hospodářské soutěže, ve znění platném do 1.7.2001, obdobnou dohodu o výhradní distribuci mezi společností UNILEVER a 4 dalšími distributory (mezi nimiž MAREN nebyl zastoupen). Od doby, kdy byla uvedená dohoda schválena, došlo k určitým změnám v systému distribuce předmětného zboží, které vyústily v návrh nové smlouvy, která byla úřadu předložena k žádosti o povolení individuální výjimky. Došlo ke zvýšení počtu

distributorů (ze 4 distributorů na 6) a změně vymezeného území jednotlivých distributorů, v němž jsou pověřeni zajišťovat distribuci vybraného zboží společnosti UNILEVER.

K návrhu na zahájení řízení o povolení individuální výjimky byl připojen:
- návrh „Smlouvy o distribuci“ (dále jen „Smlouva“) včetně přílohy č. 1 ke Smlouvě, obsahující: A/ mapku oblasti, v níž bude distributor působit, B/ platební a cenové podmínky pro zmrzliny a zmrazené výrobky, C/ obchodní plán a slevy za překročení obchodního plánu,
- plné moci k zastupování účastníků v řízení,
- výpisy z obchodního rejstříku,
- průzkum tržního podílu společnosti UNILEVER provedený společností AISA,
- důvody, pro které je výjimka ze zákazu dohod požadována.

Na základě jednání úřadu s právním zástupcem účastníků řízení konaného dne 8. 11. 2001 byl návrh na zahájení správního řízení doplněn o přesné vymezení teritoriální působnosti celkem 6 distributorů (u nichž byly podány úřadu samostatné žádosti o povolení individuální výjimky pro dohody o výhradní distribuci zboží), a podrobněji rozvedeno plnění podmínek stanovených v § 8 zákona; dále byl objasněn distribuovaný sortiment a způsob zásobování odběratelů - tzv. klíčových zákazníků.

Zahájení řízení o povolení individuální výjimky ze zákazu dohod bylo v souladu s § 9 odst. 1 zákona oznámeno v Obchodním věstníku. Ve stanovené lhůtě nebyly úřadu zaslány žádné námitky proti povolení výjimky.

V souladu s § 33 odst. 2 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) v platném znění, bylo účastníkům řízení umožněno seznámit se s podklady pro rozhodnutí dne 18. 12. 2001. Právní zástupce účastníků řízení se omluvil a svého práva nevyužil.

Smlouva o distribuci

„Smlouva o distribuci“, uzavíraná mezi společnostmi UNILEVER a MAREN upravuje nový systém prodeje vybraného zboží společnosti UNILEVER v území vymezeném jednotlivým distributorům, mezi něž patří také MAREN (oproti úřadem dříve schválenému systému distribuce – viz výše).

Podstatná ustanovení Smlouvy:
- Dle úvodního ustanovení Smlouvy UNILEVER jmenuje distributora (společnost MAREN) výhradním distributorem svých vybraných výrobků ve vymezené oblasti.
- Dle čl. 1 bod 1. Smlouvy se jedná o všechny druhy zmrzliny, které UNILEVER uvádí, případně bude uvádět na tuzemský trh pod zn. Algida.

Popis jednotlivých ustanovení Smlouvy je předmětem obchodního tajemství.

Dle čl. 2 bod 2.4. Smlouvy distributor vyvine veškeré úsilí za účelem propagace výrobků a rozšiřování jejich prodeje tradičním zákazníkům ve vymezené oblasti.

Další ustanovení Smlouvy se týkají podmínek dodávek výrobků, povinností UNILEVERu ve vztahu k distributorovi, povinnostmi distributora týkající se distribuce zboží, jeho propagace a dodržování pokynů pro uchování zboží a jeho kvality, dále Smlouva upravuje poskytování mrazicích boxů do prodejen (které zůstávají majetkem UNILEVERu), používání dopravních prostředků distributora (takových, které zaručují distribuci výrobků v požadované kvalitě), používání uniforem zaměstnanci distributora a požadavky na organizační strukturu distributora.

Smlouva neobsahuje žádná omezení či povinnosti distributora prodávat výrobky za ceny stanovené společností UNILEVER. Rovněž nebrání distributorovi distribuovat jiné mražené výrobky od jiných výrobců, s výjimkou zmrzlin.

Smlouva je uzavírána na dobu neurčitou, přičemž každá ze smluvních stran je oprávněna smlouvu vypovědět s výpovědní lhůtou 6 měsíců. Od smlouvy může každá ze stran odstoupit v případech uvedených v čl. 10 bod 10.2. Smlouvy (nesplnění povinností vyplývajících ze Smlouvy, prohlášení konkursu a další). Dle čl. 12 Smlouvy bude distributor plnit veškeré povinnosti plynoucí ze Smlouvy na vlastní náklady, nestává se agentem ani obchodním zástupcem společnosti UNILEVER.

Součástí Smlouvy je kromě výše zmíněné přílohy č. 1 též provozní příručka (manuál).

Vybraných 6 distributorů pro prodej zmrzlinových výrobků v jednotlivých územích jsou samostatnými právnickými osobami, které svým jménem a na svůj účet nakupují výrobky od UNILEVERu a dále je prodávají do maloobchodních prodejen (tzv. tradičním zákazníkům). Distributoři svojí činností pokrývají území celé ČR.

Vymezení relevantního trhu

Pro posouzení dohody o výhradní distribuci z hlediska individuální výjimky je nutno vymezit relevantní trh, na němž se případné protisoutěžní účinky této dohody projeví. Relevantní trh obecně je místem, kde se střetává nabídka s poptávkou. Trh se vymezuje věcně (výrobkově), časově a geograficky. Trh po stránce věcné zahrnuje všechny identické výrobky a výrobky, které spotřebitelé považují za zaměnitelné nebo nahraditelné vzhledem ke svým charakteristickým vlastnostem, specifickým rysům, ceně a zamýšlenému způsobu použití. Po stránce geografické zahrnuje trh území, kde dodávky zboží probíhají za homogenních podmínek, po stránce časové je trh charakterizován četností (pravidelnost a opakovanost) střetu nabídky a poptávky.

Dohoda o výhradní distribuci se týká zmrzlinových výrobků značky Algida. Zmrzliny se vyrábí z různých surovin a v různých kombinacích. Charakter výrobku předpokládá uskladnění v mrazících zařízeních a konzumace musí být proto prováděna v blízkosti místa posledního možného skladování. Zmrzlinové výrobky jsou porcovány zákazníkem samotným, prodejcem v rámci poskytovaných služeb nebo už na počátku přímo výrobcem. U zmrzliny lze rozlišit 3 výrobkové kategorie:

1. Zmrzlina, která je spotřebiteli dodávána jako součást služby veřejného stravování (Catering). Na trh se dostává ke konečnému spotřebiteli ve specifických prodejních místech, jimiž jsou např. restaurace, kavárny, cukrárny, hotely, apod., kde dochází k jejímu dělení „dle požadavku zákazníků“ (konzumace zmrzliny v podobě připravených pohárů a zmrzlinových specialit).
2. Zmrzlina, která je dodávána ve velkých baleních - rodinné balení (tzv. „Take-Home Packs“) a která je určena k uskladnění v domácích chladničkách a k pozdější spotřebě zpravidla v domácnosti spotřebitele. Tato kategorie zmrzliny je prodávána prostřednictvím obchodů s potravinami a též prostřednictvím distributorů dodávajících zmrzlinu do domu zákazníka („doorstep delivery services“- u nás např. firmou Family Frost a pod.).
3. Zmrzlina, která uspokojuje krátkodobou, spontánně vzniklou potřebu mimo domov a je konzumována v bezprostřední návaznosti na místo zakoupení (tzv. „Impulse Ice-Cream“, „impulse zmrzlina“), přičemž jde o individuální porce nebo jednotlivé kusy předem již dělené a zabalené výrobcem. Impulse zmrzlina je na trh dodávána maloobchodními prodejnami různého druhu.

Vzhledem k odlišnému způsobu distribuce, rozdílnému objemu balení i rozdílným cenám zmrzlinových výrobků, tvoří popsané výrobkové kategorie samostatné výrobkové trhy, jejichž výrobky nelze z hlediska poptávky spotřebitelů považovat za navzájem zaměnitelné.

Z uvedených důvodů je relevantní trh z hlediska výrobkového vymezen na samostatné trhy :

- **zmrzlina typu Impulse**
- **zmrzlina v rodinném balení („Take Home Packs“)**
- **zmrzlina pro veřejné stravování (typu „Catering“)**

Při vymezení trhu z hlediska výrobkového úřad podpůrně přihlédl k rozhodnutí EK z 23. 12. 1992 týkající se šetření podle čl. 85 Smlouvy o založení EHS proti společnosti Langnese-Iglo GmbH (OJ No L 183 z 26. 7. 1993), k rozsudku Soudu první instance v téže věci z 8. 6. 1995 (Case T-7/93). Obdobně byl trh zmrzlinových výrobků vymezen EK i v jiných případech (např. v kauze Scholler Lebensmittel GmbH - OJ No L 183 z 26.7.1993).

Vymezená oblast, v níž MAREN působí jako distributor, je předmětem obchodního tajemství.

Z hlediska časového jde o trh trvalý, charakterizovaný pravidelně se opakujícími dodávkami zmrzlinových výrobků.

Společnost UNILEVER soutěží na všech výrobkových trzích zmrzliny - na trhu zmrzliny pro veřejné stravování, na trhu zmrzliny rodinného balení i na trhu impulse zmrzliny. Působí svými dodávkami na celostátním trhu. Její podíl na souhrnu dodávek zmrzlinových výrobků všech skupin v objemovém (litry) i finančním vyjádření převyšuje hranici 30 % celkových dodávek tohoto zboží na tuzemský trh. Bylo zjištěno, že obdobně převyšuje podíl UNILEVERu hranici 30 % celkového obratu dosahovaného u jednotlivých výrobkových trhů. V objemovém vyjádření je výjimkou podíl tohoto soutěžitele u jednoho výrobkového trhu – a to zmrzliny typu Také Home, u něhož je mírně pod hranicí 30% celkového objemu dodávek na uvedený trh, zatímco u dalších dvou výrobkových trhů tuto hranici převyšuje.

K tomu je třeba doplnit, že nejpřesněji odráží postavení UNILEVERu podíl na souhrnných dodávkách zmrzlinových výrobků na tuzemský trh (tj. výrobků všech tří trhů), a to v objemovém vyjádření. Důvodem je skutečnost, že GŘ cel eviduje dovozy zmrzlinových výrobků (v objemovém a finančním vyjádření) pouze souhrnným číslem bez členění na výše uvedené 3 trhy. I když převážný objem dovozu připadá na tři největší tuzemské soutěžitele, zůstává určitá část dovozu (realizovaná drobnými soutěžiteli) bez možnosti jejího přesnějšího rozčlenění na uvedené tři trhy (příp. lze rozčlenění provést s využitím kvalifikovaného odhadu). Pokud jde o fin. vyjádření této části dovozu zboží – je nižší o obchodní přirážku (kterou dodávky ostatních soutěžitelů zahrnují). (Podklady viz tabulka č. 1 – 3 a tab. č. 5 spisu).

Účinky dohody se projeví na místním trhu, přičemž pro zjištění podílu výhradního distributora – společnosti MAREN na tomto trhu úřad použil kvalifikovaného odhadu. Na základě podkladů o dosaženém obratu z prodeje uvedených typů zmrzliny na tuzemském trhu účastníky řízení i konkurenčními společnostmi a s přihlédnutím ke skutečnosti, že UNILEVER prodává části odběratelů - maloobchodních prodejců, působících na daném místním trhu, zmrzlinové výrobky přímo sám (zásobování přímých a vybraných zákazníků vlastním jménem a na své hospodářské riziko) dospěl úřad k závěru, že podíl výhradního distributora na místním trhu bude u jednotlivých výrobkových trhů zmrzliny spíše nižší a nebude tedy převyšovat hranici 30 % celkového obratu dosahovaného z prodeje daného zboží (obdobně z objemového hlediska). Současně platí, že společný podíl účastníků dohody na relevantním trhu bude převyšovat hranici 10 %, stanovenou pro vynětí vertikálních dohod mezi soutěžiteli ze zákazu dohod podle § 3 odst. 1 zákona (viz dále).

Posouzení Smlouvy o distribuci z hlediska zákona a vyhlášky č. 198/2001 Sb.

Podle § 1 zákona je účelem tohoto zákona ochrana hospodářské soutěže na trhu výrobků a služeb proti jejímu vyloučení, omezení, jinému narušení nebo, za podmínek stanovených tímto zákonem, jejímu ohrožení (dále jen „narušení“) dohodami soutěžitelů, zneužitím dominantního postavení soutěžitelů, nebo spojením soutěžitelů.

Podle § 3 odst. 1 zákona jsou dohody mezi soutěžiteli, rozhodnutí jejich sdružení a jednání soutěžitelů ve vzájemné shodě (dále jen „dohody“), které vedou nebo mohou vést k narušení hospodářské soutěže, zakázané a neplatné, pokud tento nebo zvláštní zákon nestanoví jinak nebo pokud úřad nepovolí svým rozhodnutím nebo vyhláškou z tohoto zákazu výjimku.

Podle § 6 odst. 1 zákona se zákaz dohod podle § 3 odst. 1 zákona nevztahuje na vertikální dohody, pokud společný podíl účastníků dohody na relevantním trhu nepřesahuje 10%. U dohod, u nichž podíl účastníků na relevantním trhu nepřevyšuje tuto hranici, není jejich dopad na hospodářskou soutěž významný a proto jsou ze zákazu dohod narušujících soutěž vyňaty (tzv. dohody „de minimis“). Vynětí však nelze uplatnit v případech stanovených v § 6 odst. 2 zákona (vertikální dohody o cenách, narušení hospodářské soutěže kumulativním účinkem souboru takových vertikálních dohod apod.).

Od 1.7.2001 nabyla účinnosti vyhláška úřadu č.198/2001 Sb. o povolení obecné výjimky ze zákazu dohod narušujících soutěž podle § 3 odst. 1 zákona, pro určité druhy vertikálních dohod, tzv. bloková výjimka (dále jen „vyhláška“). Při splnění podmínek stanovených ve vyhlášce mohou soutěžitelé pro své vertikální distribuční dohody, které by jinak byly dohodami zakázanými a neplatnými ve smyslu § 3 odst. 1 zákona, využít této obecné výjimky ze zákazu takových dohod.

Podle § 4 odst. 1 písm. a) vyhlášky se zákaz dohod podle § 3 odst. 1 zákona nevztahuje na vertikální dohody mezi soutěžiteli, jestliže podíl dodavatele na trhu daného zboží nepřesahuje 30 %. Je-li podíl dodavatele vyšší, nemohou soutěžitelé pro své vertikální dohody (naplňující jinak ust. § 3 odst. 1 zákona) využít výhod blokové výjimky.

Smlouva o distribuci obsahuje ujednání typická pro **dohodu o výhradním prodeji**. **Dohody o výhradním prodeji** jsou dohody, v nichž se dodavatel zaváže dodávat smluvní zboží za účelem jeho dalšího prodeje na vymezeném území pouze jednomu výhradnímu prodejci. Výhradní prodejce navíc bývá zavázán nevyrábět ani nedistribuovat zboží, které smluvnímu zboží konkuruje. Současně se dodavatel zavazuje nejmenovat v daném území jiného distributora daného zboží.

Dohody o výhradním prodeji jsou dohodami narušujícími soutěž v několika směrech. Výhradní distributor je omezen ve své podnikatelské svobodě rozhodovat o volbě prodávaného sortimentu (v daném případě zmrzlinových výrobků) a o volbě zásobovacích zdrojů (dodavatelů těchto výrobků) dle nejvýhodnějších nabízených podmínek, neboť je zavázán prodávat výhradně výrobky jednoho dodavatele (v daném případě zmrzlinové výrobky UNILEVERu). Současně dochází k omezení soutěže i mezi distributory u daných výrobků, neboť žádný jiný distributor na daném území nemá přístup ke zboží, které je předmětem dohody o výhradním prodeji (zboží UNILEVERu) a nemůže je tak nabízet za konkurenčních podmínek (resp. může je získat od výhradního distributora, avšak nikoli za srovnatelných podmínek, jako je získal výhradní distributor). Maloobchodní prodejci v daném území ztrácejí možnost konkurenční nabídky uvedených druhů výrobků. Ustanovení o výhradním prodeji současně omezuje soutěž mezi výrobci/dovozci konkurenčních zmrzlinových výrobků, neboť prodejní kapacita zmrzlinových výrobků výhradního distributora na místním trhu je vyhrazena pouze pro jednoho z těchto výrobců/dovozců. Tím je narušována soutěž mezi různými značkami téhož zboží (tzv. „inter-brand competition“), které nemají srovnatelné možnosti přístupu k distribuční síti.

V posuzované Smlouvě uzavřené mezi společností UNILEVER a MAREN je obsažena dohoda o výhradním prodeji v čl. 2 bod 2.1. Smlouvy (MAREN je pro danou oblast **výhradním** distributorem zmrzlinových výrobků zn. Algida, který bude dodávat výrobky tradičním zákazníkům na vlastní účet). Rozbor ustanovení Smlouvy je předmětem obchodního tajemství.

Úřad při posuzování dohody o výhradní distribuci konstatoval, že na ni nelze aplikovat ust. § 6 odst. 1 zákona o dohodách zanedbatelného významu pro hospodářskou soutěž („de minimis“), které jsou ze zákazu § 3 odst. 1 zákona obecně vyňaty za podmínky, že společný podíl účastníků dohody na relevantním trhu nepřevyšuje 10%. Důvodem nemožnosti aplikovat na uvedenou dohodu pravidlo „de minimis“ je skutečnost, že společný podíl účastníků dohody na relevantním trhu převyšuje 10%.

Dále úřad ověřil, že účastníci řízení nemohou pro uvedenou dohodu rovněž využít obecnou výjimku ze zákazu dohod narušujících soutěž podle § 3 odst. 1 zákona, upravenou ve vyhlášce. Důvodem je nesplnění podmínky ust. § 4 odst. 1 vyhlášky, neboť podíl UNILEVERu (dodavatel dle Smlouvy) na trhu zmrzlinových výrobků jako celku přesahuje 30 % (a obdobně přesahuje i u jednotlivých samostatných trhů – viz výše).

K podanému návrhu účastníků řízení se úřad zabýval posouzením dohody z hlediska § 8 zákona (povolení individuální výjimky).

Praxe v EU

Obdobně se přistupuje k posuzování vertikálních dohod o výhradním prodeji také v soutěžním právu EU. Dohody o výhradním prodeji jsou v současné době v rámci soutěžního práva ES upraveny Nařízením Evropské komise č. 2790/1999 ze dne 22.12.1999 o aplikaci čl. 81 (3) Smlouvy o ES na kategorie vertikálních dohod a jednání ve vzájemné shodě – tzv. bloková výjimka (OJ L 336 ze dne 29.12.1999), která nabyla účinnosti dne 1. července 2000. Bloková výjimka obsažená ve výše uvedeném nařízení nahradila tři nařízení o blokových výjimkách pro dohody o výhradním prodeji, výhradním nákupu a dohody o frančíze. Hlavním rysem blokové výjimky platné pro vertikální dohody je poskytnutí obecné výjimky z aplikace soutěžních pravidel ES (tzv. „bezpečný přístav“- safe harbour) pro podnikatelské subjekty, jejichž tržní podíl je nižší jak 30 %. Pokud je tržní podíl daného podniku vyšší než je tato hranice, je nezbytné požádat Komisi o udělení individuální výjimky.

Posouzení dohody z hlediska individuální výjimky

I když dohody o výhradním prodeji obecně narušují hospodářskou soutěž, mohou přinášet i pozitivní efekty z hlediska spotřebitelů, např. vést ke zlepšení distribuce zboží (v důsledku soustředění se na propagaci, prodej a péči o kvalitu určitého druhu zboží) a umožnit tak spotřebitelům sdílet spravedlivý díl výsledných výhod. Na návrh soutěžitelů proto může úřad v souladu s § 8 zákona povolit individuální výjimku ze zákazu dohod uvedených v § 3 odst. 1 zákona. Předpokladem povolení výjimky je, že budou kumulativně splněny všechny podmínky uvedené v § 8 písm. a) až c) zákona.

Účastníci v souladu s § 9 odst. 2 zákona uvedli následující důvody, pro které výjimku ze zákazu dohod požadují:

- zmrzlina je specifický potravinářský produkt, který vyžaduje ve všech předprodejních fázích pečlivé a náročné zacházení, neboť nedodržení příslušných pravidel způsobuje škody na jejím vzhledu, chuti nebo zdravotní nezávadnosti,
- povinností výrobce vůči spotřebitelům je zajistit, aby v případě distribuce zmrzliny prostřednictvím distributorů byly v distribučních smlouvách zakotveny mechanismy udržení kontroly distribuce až do fáze prodeje ke konzumaci,
- budování distribuční sítě pro zmrzlinu je velmi nákladnou záležitostí a to jak z hlediska vstupních investic, tak i z hlediska provozních nákladů této sítě,
- z důvodu uchování kvality mraženého zboží od jeho výroby až po okamžik prodeje konečnému spotřebiteli se jeví racionálním určité soustředění činností při skladování mraženého zboží, neboť tím dojde k redukci nákladů s tím spojených, při zachování dostatečně vysokého standardu kvality,
- dosavadní vývoj, kterým distribuce zmrzliny společnosti UNILEVER prošla ukazuje, že nelze očekávat, že by větší množství distributorů (vykazujících menší obrat), bylo schopno udržet s ohledem na charakter výrobků vysokou kvalitu poskytovaných služeb,
- zkušenosti prokázaly, že určitá racionalizace distribuční sítě zmrzliny, spočívající v soustředění velkoobchodní distribuce několika distributorům a vymezení jejich území působnosti pro aktivní prodej, je ku prospěchu konečného spotřebitele.

V „doplnění svého návrhu na udělení individuální výjimky“ (na základě protokolu z jednání ze dne 8. listopadu 2001) účastníci uvedli informace k plnění podmínek stanovených v § 8 písm. a) až c) zákona:

- Ke splnění podmínky § 8 písm. a) zákona – *dohoda přispěje ke zlepšení výroby nebo distribuce zboží nebo k podpoře technického či hospodářského rozvoje a vyhrazuje spotřebitelům přiměřený podíl na výhodách z toho plynoucích:*
  - Bude zajištěno organizačně bezproblémové plynulé zásobování maloobchodních prodejen, při zachování nejkratších dojezdových vzdáleností a tedy při minimalizovaných nákladech.
  - Bude zajištěna trvale vysoká a kontrolovaná kvalita skladování.

- Snížením nákladů na jednotku skladovaného zboží nebude cena výrobku tolik ovlivňována vysokými požadavky na skladování a manipulaci s výrobky.

▪ Ke splnění podmínek uvedených v § 8 písm. b) zákona – *dohoda neuloží soutěžitelům omezení, která nejsou nezbytná k dosažení cílů podle písm. a):*
  - Omezením pro distributora je vymezení území pro aktivní prodej, které je však nezbytné k realizaci cíle zajištění aktivního prodeje, propagace a péče o dané zboží.
  - Distributoři mohou distribuovat jakékoli další mražené potraviny, v výjimkou zmrzlin. Toto omezení je motivováno jednak snahou o efektivitu prostředků, které UNILEVER do budování distribuční sítě vložil, kdy rozmělňování aktivit distributora na zaměnitelné zboží více dodavatelů by neumožnilo naplnit požadovaný cíl a zajistit plynulost zásobování se zvýšenou péčí o kvalitu výrobků zn. Algida. Výhradní distributor není nijak omezen ve stanovení cen, za které bude distribuované zboží dodávat.

▪ Ke splnění podmínek uvedených v § 8 písm. c) zákona - *dohoda neumožní soutěžitelům vyloučit hospodářskou soutěž na podstatné části trhu zboží, jehož dodávka nebo nákup je předmětem dohody:*

- Postavení společnosti UNILEVER na trhu zmrzlinových výrobků neumožňuje účastníkům dohody vyloučit hospodářskou soutěž na podstatné části vymezeného trhu. Je zachováno oprávnění UNILEVERu dodávat výrobky konečným spotřebitelům a přímým zákazníkům přímo.

Závěr

Po posouzení dohody o výhradní distribuci, jakož i ostatních ustanovení Smlouvy včetně přílohy dospěl úřad k závěru, že dohoda o výhradní distribuci splňuje všechny podmínky uvedené v § 8 zákona, tedy že přispěje ke zlepšení distribuce zboží; soustředěním úsilí distributora na aktivní prodej výrobků zn. Algida přispěje k plynulosti zásobování a zvýšení dostupnosti tohoto zboží pro spotřebitele v maloobchodní síti, umožní provést optimalizaci závozů a snížení nákladů na distribuci zboží; aktivní propagace výrobků a péče o jeho kvalitu až po okamžik prodeje konečnému spotřebiteli (s využitím chladících boxů UNILEVERu smluvně nabízených v distribuční síti) zvýší úroveň kultury prodeje i péče o kvalitu zboží. Na těchto efektech bude participovat také spotřebitel – zejm.pak na zvýšené kultuře prodeje a dostupností širšího spektra zboží v potřebné úrovni kvality.

Dohoda neukládá soutěžitelům omezení, která nejsou nezbytná pro dosažení těchto cílů a neumožňuje vyloučení hospodářské soutěže na podstatné části trhu zmrzliny. Na trhu působí větší počet soutěžitelů, přičemž 5 z nich lze považovat za významnější z hlediska objemu dodávek. Alternativní zdroje dodávek výrobků zn. Algida jsou zachovány i mimo smluvní území, neboť dohoda o výhradní distribuci nezakazuje distributorovi dodávat zboží mimo smluvní území (v případě, že se na ně zákazník obrátí – tzv. pasivní prodej). Dohoda o výhradní distribuci nevede k zablokování trhu, tj. k vyloučení paralelních dodávek shodného nebo zaměnitelného zboží se zbožím, které náleží k předmětu dohody. Ostatní velkoobchodní distributoři mohou dodavatele zmrzlinových výrobků volit bez omezení.

Vzhledem k tomu, že jsou splněny podmínky ust. § 8 písm. a) až c) zákona rozhodl úřad individuální výjimku povolit. Současně však uzavření dohody na dobu neurčitou představuje nepřípustné omezení, které s ohledem na vývoj daného trhu může přinést negativní dopady na hospodářskou soutěž. Z uvedeného důvodu byla individuální výjimka (v souladu s ust. § 9 odst. 2 zákona a též s návrhem účastníků řízení) povolena pro uzavřenou smlouvu na dobu 5 let, která začne běžet ode dne nabytí právní moci rozhodnutí.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí mohou účastníci řízení podle § 61 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení, v platném znění (správní řád) podat rozklad k předsedovi Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže prostřednictvím Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, a to do 15 dnů ode dne doručení rozhodnutí. Včas podaný rozklad má odkladný účinek.

JUDr. Šárka Vlašínová
ředitelka II.výkonného odboru

Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 16.01.2002